ครูบ้านนอก .คอม
www.kroobannok.com

มิดะ ครูสอนเพศศึกษา?!?...ลานสาวกอด...และ จรัล มโนเพ็ชร

นำเสนอเมื่อ : 15 พ.ย. 2552

มิดะ...ใช่ครูสอนเพศศึกษาหรือไม่?

3 กันยายน 2544 ราชาแห่งโฟล์คซองคำเมืองจากโลกนี้ไป แบบช็อคความรู้สึกแฟนเพลง เพราะไม่เคยได้ข่าวว่าคุณจรัลมีปัญหาสุขภาพ จู่จู่ก็จากไปด้วยอาการหัวใจวาย...8 ปีแล้วสินะขอไม่อ้างประวัติคุณจรัล มโนเพ็ชร ในเอนทรีนี้ แต่สามารถหาอ่านได้ในวิกิพีเดีย ขอกล่าวถึงความประทับใจในผลงานของคุณจรัล มโนเพ็ชร เป็นสำคัญ เขาเป็นทั้งนักแต่งเพลง นักร้อง และนักดนตรี เพลงจำนวนมากถ่ายทอดวัฒนธรรมแห่งล้านนา ประเพณี อาหารการกิน อย่างเพลงของกินคนเมือง...แกงโฮะ แกงฮังเล แกงแค ผักกาดจอ... **ใครยังไม่รู้จักยกมือขึ้น!**
หรือเพลงที่ถ่ายทอดวิถีชีวิต คนพื้นบ้าน...อย่างอุ้ยคำ ตากับหลาน ลูกข้าวนึ่ง สามล้อ คนหล่ายดอย..." .....ไฟหลวงยังบ่ได้มา มืดลงต่ำมกม เตียนไซ สะดอ มุ่อฮ่อม ผ้าต่อง มีสาวตอหื้อใส่ ได้เฮียนเขียนหนังสือไทย กอ ขอ กอ กา...."
เป็นเนื้อเพลงส่วนหนึ่งของเพลงคนหลายดอย
หรือเพลงที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีของคนชนเผา อย่างเพลง **มิดะ**...เรารู้จัก"**ลานสาวกอด**"จากเพลงมิดะ...กล่าวถึงแม่ม่ายอาข่า มิดะคือครูสอนเพศศึกษาให้กับหนุ่มน้อยอาข่า

ได้อ่านหนังสือเล่มนึง " บุกภูเขา เบิกทะเล" โดยคุณประพันธ์ ผลเสวก เขียนถึงมิดะ...หลังจากไปบุกภูเขา พูดคุยกับคนชนเผ่าเอง...ก็ได้รับคำเล่าว่า " ในเผ่าอาข่าเรียกเด็กชายเมื่อยังเล็กๆว่า "อาหลี" และเรียกเด็กหญิงวัยยังไม่ถึง 12 ขวบว่า "อาบู๋" พอย่างเข้าวัย 13 ซึ่งถือว่าเริ่มเป็นสาวแล้วจึงจะเรียกว่า "มิดะ" "มิดะ" จึงไม่ใช่ครูสอนเพศศึกษาแก่เด็กหนุ่มชาวอะข่าอย่างที่เข้าใจกัน ผิดถูกอย่างไรขึ้นอยู่กับอาซ้อและอาแซซ้อ ซึ่งมีชื่อไทยว่า "นิมิตร" เพื่อนชาวอาข่าของผม ที่ยืนยันว่าในเผ่าพันธุ์อาข่าของเขาไม่เคยได้ยินใครพูดถึงตำแหน่ง"มิดะ" อย่างเนื้อร้องในเพลงของ จรัล มโนเพ็ชร ที่บอกว่าคือแม่มาย จะเป็นแม่มายผัวตายหรือแม่มายผัวทิ้งก็ตาม
แต่ "มิดะ" เป็นคำเรียกเด็กสาวแรกรุ่นชาวอาข่าทุกคน"
ที่ยกมากล่าวอ้าง ไม่ได้จะมาคัดค้านหรือเป็นกรรมการตัดสินผิดถูก เพราะแต่ไหนแต่ไร ที่เพลงออกสู่ผู้ฟัง ก็ไม่มีเสียงคัดค้านใด...หรือว่าดิฉันตกข่าวหรือเปล่าก็ไม่รู้นะ ให้เป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ไปก็แล้วกัน ยังไงก็ยังชอบฟังเพลงมิดะอยู่ดี
เขียนไปหาข้อมูลไป...ไปพบข้อความเขียนในเว็บนึง เขียนโดยคนอาข่า บอกเล่าถึงความรู้สึกเรื่อง "มิดะ" ทั้งเพลง และภาพยนตร์...ลองคลิกเข้าไปอ่านดูนะ
http://www.hilltribe.org/thai/akha/akha-mida.php

ส่วน **"ลานสาวกอด"** ...ถามหนุ่มอาข่าหน้าตาดีคนนึงเมื่อไม่นานมานี้ ว่าลานสาวกอดยังมีอยู่อีกไหม หนุ่มอาข่าหน้าใสบอกว่า "เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้วครับ"...คิดว่า ลานคงมีอยู่แหละ แต่ประเพณีคงไม่มีแล้ว...อย่างที่เคยได้อ่านพบว่า "ชาวอาข่ามีชีวิตอยู่กับเพลง ไม่ว่าจะมีความรัก ความผิดหวัง อกหัก ถูกทิ้ง สุข ทุกข์ ก็ระบายออกมาเป็นเพลง เพลงของอาข่ามีเป็นพันพันเพลง..ผู้ชายร้องจีบสาวด้วยเพลงไหน สาวก็จะร้องตอบด้วยเพลงหนึ่ง เขาไม่มีภาษาเขียน มีแต่ภาษาพูด" " มีชุดเพลงเกี้ยวพาราสีของหนุ่มน้อยสาวน้อย ร้องตอบโต้กันในเวลาค่ำคืนระหว่างที่หนุ่มสาวลงจากบ้านของตนไปยังลานสาวกอด ไปจนกระทั่งหมดเวลาที่ลานสาวกอดราวเที่ยงคืน ก็แยกย้ายกันกลับบ้าน " เขาไม่ได้เสร็จ ฟรีเซ็กซ์ เป็นเพียงสถานที่แห่งหนึ่งจัดไว้ให้หนุ่มสาวได้ใกล้ชิดทำความเข้าใจกันจริงจริงในเวลากลางคืน ซึ่งกลางวันต่างก็ต้องไปนาไปไร่ ส่วนภาษาเขียนนั้น ปัจจุบันมีแล้ว จากการถามหนุ่มหน้าหลอคนเดิม เขาว่า ภาษาคล้ายของอิตาลี อันนี้ดิฉันนั้นก็ไม่เคยเห็นทั้งภาษาอาข่าและภาษาอิตาลี เขาบอกมาก็เอามาบอกต่อ
ต่อกับเรื่องของคุณจรัล มโนเพ็ชร...นอกจากเพลงคำเมืองที่ขับขาน ยังมีอีกจำนวนมากไม่ใช่คำเมือง แต่ก็ยังเป็นโฟล์คอยู่ เนื้อหาหลายเพลงเป็น "เพื่อชีวิต" เช่น ฝากไว้ให้กันและกัน รางวัลแด่คนช่างฝัน ฉันจะกลับมา หัวใจพเนจร ฯลฯ
อีกฝีมือการแสดงที่เฉียบขาด ตีบทแตกทุกช็อต บทพ่อ บทผัว ไม่เหลือความเป็นจรัล มโนเพ็ชร ให้เห็น...มีแต่ตัวตนของแต่ละตัวละคร...ชอบการแสดงของเขาในภาพยนตร์ **"ดวยเกลา"**
ซึ่งเป็นภาพยนตร์เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 40 ปี ในปี พ.ศ. 2529 นำแสดงคู่กับคุณจินตหรา สุขพัฒน์ สันติสุข พรหมศิริ ได้รับรางวัลภาพยนตร์เกียรติยศแนวสร้างสรรค์ยอดเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. 2530

เขียนเอนทรีนี้ เพื่อร่วมรำลึกถึง คุณจรัล มโนเพ็ชร
ในวาระครบ 8 ปีแห่งการจากไป ของนักรบวัฒนธรรมแห่งล้านนาไทย
อยากให้โฟล์คซองคำเมือง...อยู่ในใจคนไทยทั่วทุกภูมิภาคตลอดไป
(ขอบคุณภาพจากอินเตอร์เน็ต และเรื่องราวบางส่วนจากหนังสือ "บุกภูเขา เบิกทะเล")
เพลง มิดะ...จรัล มโนเพ็ชร

http://www.oknation.net/blog/korpai/2009/09/02/entry-1